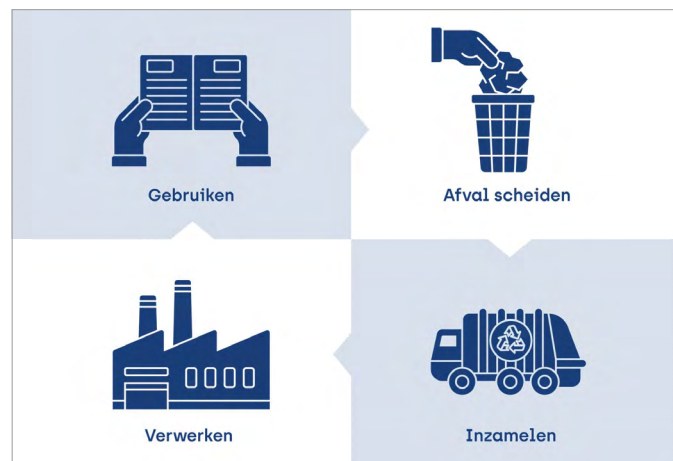

PRN Vervuilingsonderzoek oudpapier

Stichting Papier Recycling Nederland (PRN) doet onderzoek naar de vervuiling in het oudpapier afkomstig van particuliere huishoudens. De belangrijkste uitkomsten van het vervuilingsonderzoek 2019 zijn te vinden in dit factsheet. In de periode 2017-2018 is de vervuiling in het oudpapier toegenomen. De vervuiling bedroeg in de periode 2017-2018 2,10%. In 2015 bedroeg het vervuilingpercentage nog 1,59%. Dat betekent een stijging van de vervuiling met 0,51%. Om de papierkringloop te sluiten en waardevolle grondstoffen te behouden is actie vereist.

De kringloop van papier

Koploper papierrecycling

86% van het op de markt gebrachte papier en karton wordt ingezameld en hergebruikt. Daarmee is Nederland koploper in papierrecycling. Dat willen we graag zo houden, maar daarvoor moet de kwaliteit van ons oudpapier goed zijn. Alleen met schoon, droog en aan de bron gescheiden oudpapier kan nieuw papier en karton worden gemaakt.

Vervuilingsonderzoek

Om de kwaliteit van het oudpapier te monitoren doet Stichting Papier Recycling Nederland (PRN) sinds 2001 onderzoek naar de aard en omvang van de vervuiling in het huishoudelijk oudpapier. Daarbij wordt gekeken naar de productvreemde vervuiling van het oudpapier.

Die bestaat uit materialen die terechtkomen in de oudpapierstroom, maar niet geschikt zijn om nieuw papier en karton van te maken. Voorbeelden zijn (geplastificeerde) drankkartons, kunststoffen (zoals seals om ge- en ongeadresseerd drukwerk) en vervuild papier en karton (zoals pizzadozen van bezorgdiensten).

Onderzoek 2017-2018

In het kader van het onderzoek naar de vervuiling van oudpapier heeft PRN in de periode 2017-2018 steekproeven gedaan in diverse gemeenten.

Vier inzamelmethoden zijn onderzocht:

- Verzamelcontainers
- 35 m³ containers
- Kraakperswagens
- Minicontainers voor oudpapier.

VERVUILING OUDPAPIER

Vervuiling van het oudpapier verstoort het recyclingproces, kan zelfs gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Vocht in het oudpapier zorgt voor schimmels, stank en bacteriën die de houtvezels afbreken. Hoe droger de oudpapierstroom, hoe beter! Naast de productvreemde vervuiling is er de producteigen verontreiniging van het oudpapier. Deze bestaat onder meer uit (eenvoudig te scheiden) nietjes in tijdschriften en op het papier en karton aangebrachte laminaten en plasticlaagjes die lastig te verwijderen zijn en daardoor de recycling tegenwerken. Al bij het ontwerp van printproducten en verpakkingen kan worden nagedacht over de recyclebaarheid ervan. Vervuilende elementen kunnen worden vermeden bij het ontwerp. Design for recycling heet dat.

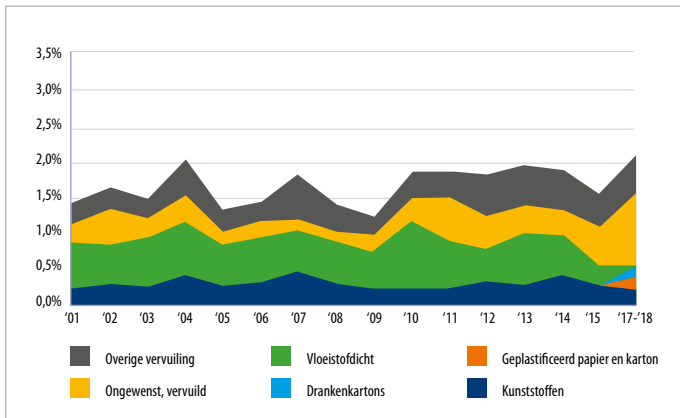
DIFTAR EN OMGEKEERD INZAMELEN

In het onderzoek is onderscheid gemaakt tussen gemeenten met en zonder gedifferentieerde tarieven (diftar) en/of vormen van omgekeerd inzamelen (of anders gezegd, het stimuleren van afvalscheiding door middel van serviceprikkels). Hierdoor is niet alleen een beeld gevormd van de aard en omvang van de vervuiling zelf, maar ook van de effecten van prijs en service op die vervuiling.

Uitkomsten onderzoek

1. Stijging vervuiling

Uit het onderzoek blijkt dat het gemiddelde vervuilingpercentage van het oudpapier is gestegen. Deze stijging sluit aan bij een trend die sinds 2001 zichtbaar is.

Ontwikkeling van de gemiddelde vervuiling van alle onderzoeken

De toegenomen vervuiling in de periode 2017-2018 is met name veroorzaakt door de groei van de categorie 'ongewenst en vervuild papier'. Er is meer restafval aangetroffen in het oudpapier. De toename lijkt deels veroorzaakt door een sterke stijging van afgedankte, met voedselresten vervuilde maaltijdverpakkingen van bezorgdiensten. De markt voor *food delivery* groeit sterk, ook in de komende periode. Daarmee zal de vervuiling naar verwachting verder toenemen.

2. Meer vervuiling in gemeenten met diftar en omgekeerd inzamelen

Het vervuilingsonderzoek wijst uit dat het vervuilingpercentage van het oudpapier lager ligt in niet-diftar-gemeenten. Oorzaak: restafval heeft een hogere prijs in diftar-gemeenten en/of is daar lastiger weg te brengen. Gevolg is dat in dergelijke gemeenten meer restafval bij het oudpapier belandt.

INZAMELSYSTEEM	GEEN-DIFTAR - GEEN OMGEKEERD INZAMELEN		DIFTAR - GEEN OMGEKEERD INZAMELEN		OMGEKEERD INZAMELEN	
	TOE-/AFNAME	VERVUILING	TOE-/AFNAME	VERVUILING	TOE-/AFNAME	VERVUILING
35m ³ containers	+ 0,30	0,82	+ 0,97	3,24	-	2,74
Kraakperswagens	- 0,58	1,56	+ 0,51	1,98	-	1,77
Verzamelcontainers	+ 1,06	1,95	+ 0,73	3,12	-	3,00
Minicontainers	+ 1,24	2,16	+ 0,64	1,92	-	2,86

Diftar versus niet diftar: 2017-2018 t.o.v. 2015 in procenten

Actie

Het klimaat verandert. De beschikbaarheid van grondstoffen staat onder druk en hergebruik daarvan wordt steeds belangrijker. In de komende periode zullen grote stappen moeten worden gezet om onze CO₂-uitstoot te reduceren en om toe te werken naar een circulaire economie. Recycling van papier en karton is onderdeel van de duurzaamheidsuitdaging. Door hergebruik vermindert het beroep op nieuwe grondstoffen, wordt afval voorkomen en ervoor gezorgd dat CO₂ langer blijft opgeslagen in het papier en karton. Door vervuiling van het oudpapier gaan waardevolle grondstoffen verloren. Bedrijfsleven, overheid en consument vormen de schakels die samen de papierkringloop sluiten en een circulaire economie vormgeven.

In het volgende vervuilingsonderzoek zal een nadere analyse plaatshebben van de vervuilingscategorie 'ongewenst en vervuild papier'. Hierdoor moet onder meer inzicht worden verkregen in het aandeel van maaltijdverpakkingen in de oudpapierstroom.

Daarnaast kan de communicatie over de recycling van papier en karton richting samenleving worden verbeterd. De Scheidingswijzer van PRN (zie volgende pagina) helpt burgers en bedrijven bij het bepalen welke producten wel en niet bij het oudpapier mogen.

De volgende boodschappen zijn in het bijzonder van belang:

- plastic hoesjes horen bij PMD (plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankpakken) of het restafval;
- pizzadozen en andere maaltijdverpakkingen met etensresten horen niet bij het oudpapier, zijn restafval.

Dit factsheet is in september 2019 door PRN opgesteld naar aanleiding van het rapport Productvreemde vervuiling in huishoudelijk oudpapier - Rapportage over 2017-2018. Het volledige rapport is te downloaden op prn.nl.

Wél bij het oudpapier

Schoon en droog

- Kranten en tijdschriften
- Reclamefolders zonder plastic hoesjes
- Gidsen en catalogi
- Toegangskaarten
- Boeken en brochures
- Kleine en grote kartonnen dozen
- Papieren zakken en tassen
- Inpakpapier, cadeaupapier
- Eierdozen
- Golfkarton
- Kartonnen opvulling bij producten
- Print- en kopieerpapier:
nietjes, paperclips of plakband zijn toegestaan
- Schrijfpapier, tekenpapier
- Enveloppen:
van papier of karton, ook met venster

Niet bij het oudpapier

Vies of nat

- Taartdozen met voedselresten en kunststof venster, pizzadozen, bakpapier, koffiefilters
- Zakdoekjes, tissues, keukenpapier, luiers, wc-papier: sanitair papier
- Behang: papier en vinyl
- Kassabonnetjes

Papier/karton met plastic

- Plastic hoesjes om (reclame-) folders en tijdschriften
- Melk-, yoghurt- en sappakken: drankenkartons
- Vloeibaar wasmiddel verpakkingen: vloeistofdicht karton
- Treinkaartjes: met eenmalige chipkaart
- Diepvriesverpakking: karton met plastic binnenkant
- Papieren broodzakken: papier en plastic
- Geplastificeerd papier en karton
- Plastic zakken en tassen
- Enveloppen met plastic bubbeltjes
- Ordners en ringbanden
- Plastic opbergmappen

